

**BERÖMDA VETENSKAPLIGA VERK
SKRIVNA PÅ LATIN**

Ebbe Vilborg 1973

Före 1630 skrevs praktiskt taget all vetenskaplig litteratur i Europa på latin. I Frankrike övergick man vid mitten av 1600-talet till det nationella språket, i England ca 1700 och i Tyskland först ca 1830. Efter 1850 har vetenskapliga arbeten endast undantagsvis skrivits på latin men språket har ju ändå behållit sin ställning inom många vetenskapers terminologi och i vissa speciella sammanhang.

Årtalet anger det år, då arbetet i fråga publicerades. Översätt titlarna! Understruket ord i boktiteln är översatt på följande rad.

Ulrich Zwingli, schweizisk reformator, 1525: De vera et falsa religione

Jean Calvin, schweizisk reformator, 1536: Institutio religionis Christianae

Undervisning

Nicolaus Copernicus, polsk fysiker, 1543: De revolutionibus orbium coelestium

omlopp

Andreas Vesalius, belgisk läkare, 1543: De humani corporis fábrica

uppbyggnad

Tycho Brahe, dansk astronom, 1573: De nova stella /ingående i 'Cassiopeia')

François Viète (Vieta), fransk matematiker, 1591: In artem analyticam isagóge

Inledning (grek. ord)

William Gilbert, engelsk fysiker, 1600: De magnete et de magno magnete tellure

Johannes Kepler, tysk astronom, 1609: Astronomia nova sive physica coelestis

Galileo Galilei, italiensk astronom, 1610: Sidereus nuncius (=nuntius)

John Napier, skotsk matematiker, 1614: Mirifici logarithmorum canonis descriptio

tabellen

Francis Bacon, engelsk filosof, 1620: Novum órganum scientiarum

redskap

Hugo Grotius, holländsk jurist, 1625: De iure belli ac pacis

William Harvey, engelsk läkare, 1628: De motu cordis et sanguinis

René Descartes (Cartesius), fransk filosof, 1644: Principia philosophiae

Olof Rudbeck, svensk medicinare, 1653: Nova exercitatio anatomica

Gottfr. Wilhelm von Leibnitz, tysk filosof, 1666: De arte combinatoria

Baruch de Spinoza, spansk-holländsk filosof, 1670: Tractatus theologico-politicus

Isaac Newton, engelsk fysiker, 1687: Philosophiae naturalis principia mathematica

Carl von Linné (Linnaeus), svensk botaniker, 1735: Systema naturae

Edmund Halley, engelsk astronom, 1749: Tabulae astronomicae

tabeller

Leonhard Euler, schweizisk matematiker, 1755: Institutiones calculi differentialis

Johan Heinrich Lambert, tysk-schweizisk fysiker, 1771: Photometria

Emanuel Swedenborg, svensk religionsfilosof, 1771: Vera Christinana Religio

Luigi Galvani, italiensk fysiker, 1791: De viribus electricitatis in motu musculari commentarius

Carl Friedrich Gauss, tysk matematiker, 1801: Disquisitiones arithmeticae

undersökningar

Esaias Tegnér, svensk skald och kulturpersonlighet, 1802: De causis ridendi

Elias Fries, svensk botaniker, 1821-32: Systema mycologicum

Johann Bolýai, ungersk matematiker, 1832: Appendix scientiam spatii absolute veram exhibens

rummet

Karl Gustav Jakob Jacobi, tysk matematiker, 1839: Canon arithmeticus

regeln